

Impressie derde radenbijeenkomst Zuid-Kennemerland

Datum: Donderdag 22 november 2018

Tijd: 20.00 – 22.00 uur

Locatie: Vooges Centraal

Adres: Kennemerplein 6, Haarlem.

Op 22 november 2018 zijn de gemeenteraden van Zuid Kennemerland bijeen geweest voor hun derde bijeenkomst om te komen tot een regionale samenwerkingsagenda. Deze bijeenkomst had bereikbaarheid als meegekregen.

De avond was een vervolg op de eerdere bijeenkomst van 20 september jl. waar de thema's wonen, bereikbaarheid, duurzaamheid en inclusiviteit centraal stonden. Het thema regionale bereikbaarheid stond deze avond centraal en was tevens een goede aanleiding om verder samenwerkingsvormen voor de regio te verkennen.

De avond kende een goede opkomst met een groot aantal raadsleden en wethouders uit de hele regio. Daarnaast gaven ook de om gewicht te geven aan het belang van samenwerking in de regio.

Tijdens de plenaire start kwam als snel de vraag op tafel, waarom willen we als regio samenwerken? En welke vorm van samenwerking past dan bij deze regio?

- *"Het zijn de grensoverschrijdende zaken waarop de buurgemeentes elkaar nodig hebben."*
- *"Wat gemeentelijk kan, pak je gemeentelijk op."*
- *"Samenwerken gaat met vallen en op staan."*

Daarnaast bestaat er ook de behoeften om als regio meer invloed te hebben op de agenda van de Metropool Regio Amsterdam (MRA). Een sterke regio biedt hierin voordelen.

Aan de hand van drie werktafels met ieder zijn eigen focus (bereikbaarheid Zandvoort, Zuid-Kennemerland & IJmond, MRA & provincie Noord-Holland) werd in groepen het thema bereikbaarheid inhoudelijk uitgediept. Tevens werd er nagedacht over mogelijke vormen van samenwerking voor de komende jaren.

1. Opening en speciaal welkom aan de raadsleden en bestuurders van de IJmond

Astrid Nienhuis

Besproken wordt de governance van samenwerking. De IJmond heeft hier een andere geschiedenis in dan Zuid Kennemerland. Er is een IJmondcommissie, waarin onderwerpen die alle drie de gemeenten raken (Velsen, Beverwijk en Heemskerk) worden besproken. Commissie die uit nood is geboren om grensoverschrijdende thema's en onderwerpen te bespreken. Het adviseert de raden, waardoor onderwerpen die daar besproken worden niet meer langs de eigen commissie gaan. Dit blijkt best ingewikkeld. Vanuit de IJmond is één vertegenwoordiger aanwezig. Door hem wordt aangegeven dat samenwerken met vallen en opstaan gaat. Na een succesvolle vorige raadsperiode is de samenwerking in de IJmondcommissie deze periode veel minder goed. Er wordt nu een nieuwe start gemaakt om de IJmondcommissie nieuw leven in te blazen.

De IJmondcommissie is tegelijkertijd ook maar een voorbeeld. We zouden met elkaar de komende tijd moeten onderzoeken welke samenwerking bij onze regio past.

2. Nieuws vanuit de MRA

Cora Yfke Sikkema

Cora Yfke Sikkema gaat in op de samenwerking in de MRA. In de MRA zijn er drie platforms: Economie, Ruimte & Bereikbaarheid. Er zijn drie voor ons belangrijke portefeuilles,; Duurzaamheid, Wonen & metropolitane landschappen.

We moeten proberen om de agenda's met de wethouders zo goed mogelijk proberen voor te bereiken. Daartoe is er In Zuid KennemerlandK op subthema's overleg tussen wethouders. Zo proberen we onze invloed te maximaliseren. Om onze ambities te realiseren is het belangrijk dat we als Westflank meer invloed hebben op de agenda. Deze MRA agenda krijgt nu een update. Dit betekent dat onze inspanningen op het juiste moment komen. In de nieuwe agenda krijgen thema's als leefbaarheid, duurzaamheid en klimaatadaptatie een prominenter rol. De wethouders weten elkaar hierin dus al goed te vinden, maar hoe gaan we als raadsleden samenwerken in Zuid Kennemerland?

3. Presentatie van voorstel namens de burgemeesters over agenda en governance van de regionale samenwerking van Zuid-Kennemerland n.a.v. 20 september

Jos Wienen

Jos Wienen schets het belang van een goede regionale samenwerking. Op 20 september zijn we bij elkaar gekomen om te praten over vier belangrijke thema's (Wonen, bereikbaarheid, duurzaamheid, en Inclusiviteit). Waarom willen we hierop samenwerking. Dat is eigenlijk heel eenvoudig, het gaat om grensoverschrijdende zaken. We hebben elkaar hier hard bij nodig. Bevestigd wordt dat dat niet ten koste gaan van onze autonomie als gemeenten: wat je gemeentelijk kan doen, doe je ook binnen je eigen gemeente. Het gaat om de opgaven die ons allen raken. De MRA is hier een platform voor, maar de regio Zuid Kennemerland net zo zeer.

Als voorbeeld haalt Jos Wienen de regionale samenwerking tussen Katwijk en Leiden aan. Hier was bereikbaarheid al sinds jaar en dag een groot probleem. De oplossing lag in het verbeteren van de oost – westverbinding in de regio. Dit was jarenlang niet bespreekbaar. Gemeenten werkten elkaar tegen. Om dit te doorbreken werd een proces opgestart om in de breedte te zoeken naar inhoudelijke opgaven en thema's waarop men elkaar wel kon vinden. Dit leidde tot een groeiend besef dan men elkaar nodig had om hun eigen problemen op te lossen. De samenwerking die hieruit ontstond bleek bijzonder effectief. Inmiddels zijn er grote investeringen gedaan in de bereikbaarheid en de economie van de regio.

Welke bestuurlijke structuur past hier het best bij? Deze discussie moet je vooral vanuit de inhoud voeren. Een structuur maken om de structuur is niet zinnig. De inhoud moet leidend zijn, de structuur die je nodig hebt om die inhoud te realiseren volgt daar dan vanzelf uit.

We hebben daar nu al veel mogelijkheden toe. Het kan via partijpolitieke lijnen, waarbij binnen partijen regionale thema's besproken worden, maar met ieders lokale insteek. De vraag is of bij elkaar ook binnen partijen voldoende kennen. Weten we van elkaar wat er lokaal speelt? En weten we van elkaar hoe we hierover denken?

De portefeuillehouders spreken elkaar al in Zuid Kennemerland. De oproep wordt gedaan om als gemeenteraden een opdracht te geven aan het college om te komen met een voorstel voor een agenda: laat zien over welke thema's we regionaal moeten spreken. Dit wordt gedeeld en afgesproken wordt dat gestart wordt met een inhoudelijke analyse van de onderwerpen waar we als regio ons uit willen spreken.

4. Drie gesprekken in groepen over samenwerking op drie schaalniveau's, eerst algemene intro bereikbaarheidsopgave Zuid Kennemerland – IJmond

Bestuurder ZK Bereikbaarheid

In drie tafels is gesproken over de samenwerking op het gebied van bereikbaarheid. Aan deze tafels is gesproken over de positie van de regio op drie niveau's:

- a. Samenwerking op MRA/provinciaal en landelijk niveau
- b. Samenwerking binnen Zuid Kennemerland – IJmond
- c. Samenwerking op projectniveau, de casus Zeeweg/Randweg

Besproken zijn zowel de knelpunten als de opgaven. Bijvoorbeeld:

- Dagelijkse belasting vs. Piekbelasting
- Geen goede (directe) verbinding met Hoofddorp (ziekenhuis).
- Verbinding met Haarlemmermeer (forenzen)
- Tidal-flow: Bus tegenstroming in.
- Lightrail
- Fietsverbinding

Samenwerking is zowel nodig op de korte als de lange termijn. We kunnen dit niet per modaliteit bekijken, er is een integrale aanpak nodig. We kunnen dit niet alleen, we hebben de provincie nodig

om verder te komen. En ook de MRA. Dit is ook typisch iets dat we samen met de IJmond zouden moeten oppakken. We moeten daarom onze bereikbaarheidsprogramma's in IJmond en Zuid Kennemerland naast elkaar leggen. Om te voorkomen dat elkaar tegenwerkt, in plaats van elkaar versterkt. De uitwerking zou vervolgens in de eigen regio worden vormgegeven.

Wellicht is het thema bereikbaarheid, omdat daar ook al een bestaand regionaal programma voor is een mooi thema om te oefenen met een grotere regionale betrokkenheid van de raden. Het voorstel wordt gedaan om te komen tot een regionale raads werkgroep met vertegenwoordigers van de verschillende gemeenten. In deze werkgroep kunnen opgaven worden besproken die tot concrete voorstellen kunnen komen die in de vier gemeenteraden kunnen worden besproken. Afgesproken wordt dat hierop in een volgende bijeenkomst wordt teruggekomen.

Een ander aandachtspunt uit deze sessies was dat onze eigen agenda in samenhang met de omgeving moet worden opgesteld. Zo is de relatie met de Haarlemmermeer voor onze regio belangrijk.

De timing van de uitwerking van onze agenda is ook belangrijk. We moeten ons proces spiegelen aan processen bij anderen. Het MIRT verdient hierbij bijzondere aandacht. In het projectplan voor de regionale agenda wordt daarom ook een tijdslijn opgenomen.

5. Terugkoppeling en vervolg

Conclusie van de avond:

Wat leverde de avond op? Een goede, positieve sfeer, maar belangrijker goede inhoudelijke en gelijkwaardige discussies. De oproep van de aanwezigen was helder: Wees duidelijk over wat je zowel als regio als gemeente wilt! Definieer als regio je ambitie en keuzes. Maar kijk tegelijkertijd ook over je eigen grenzen. Samenwerking is nodig om te komen tot gezamenlijk belangen en standpunt met betrekking tot de grensoverschrijdende opgaves.

Besloten is om een Regionale Omgevingsagenda: kort gezegd een samenwerkingsagenda. Een dergelijke agenda kan het bestuur sturing geven op de belangrijke opgaves & sterke staan in de MRA. De colleges moeten dit gaan organiseren en de volgende bijeenkomst laten zien waar ze nu staan. Er is grote behoefte om de volgende bijeenkomst concreter te worden: de volgende bijeenkomst begint daarom ook met een inhoudelijke stand van zaken t.a.v. de te ontwikkelen agenda.

Bij het uitwerken van de agenda moet ook de vraag worden meegenomen welke samenwerkingsvorm past bij Zuid Kennemerland. Het gevoel van de aanwezigen is in ieder geval dat er geen zware samenwerkingsvormen nodig zijn, vooral een flexibele en efficiënte vorm.

Om 22 uur wordt de vergadering gesloten door Astrid Nienhuis.